

سال شمار زندگی، فعالیت‌ها و آثار علمی پروفیسور لطفی علی‌عسکر زاده

(Lotfi Aliaskar Zadeh)

به مناسبت پنجاهمین سال معرفی نظریه مجموعه‌های فازی

و گرامی داشت ۹۴ امین سال تولد پروفیسور زاده

۱۲۹۹: تولد در باکو (نام دیگر: بادکوبه) در پانزده دلو/ پانزده بهمن (برابر چهار فوریه ۱۹۲۱ م)

(پدر: میرزا رحیم، بازرگان و روزنامه‌نگار اهل اردبیل - مادر: فائقه، پزشک کودکان با تبار روسی/ آذری)

۱۳۰۹: عزیمت/ مهاجرت به ایران

۱۳۱۷: فارغ‌التحصیلی از دبیرستان (کالج) البرز تهران (اتمام دوره دوم متوسطه)

۱۳۱۷: ورود به دانشگاه تهران (دوره سوم پذیرش دانشجو در دانشگاه تهران)

*** ۱۳۱۸ (۱۹۳۹ م): آغاز جنگ جهانی دوم

۱۳۲۰ و ۱۳۲۱: همکاری با برخی مراکز فنی و صنعتی در تهران

۱۳۲۱ (۱۹۴۲ م): فارغ‌التحصیلی از دانشکده فنی دانشگاه تهران (رشته مهندسی برق) - عزیمت به امریکا

۱۳۲۳ (۱۹۴۴ م): ورود به انستیتو تکنولوژی ماساچوست (MIT) (بوستون) در مقطع کارشناسی ارشد مهندسی برق

۱۳۲۵ (۱۹۴۶ م): فارغ‌التحصیلی از MIT

۱۳۲۵ (۱۹۴۶ م): پذیرش در دوره دکترا در دانشگاه کلمبیا (نیویورک)

۱۳۲۸ (۱۹۴۹ م): اخذ مدرک دکترا (عنوان رساله: Frequency Analysis of Variable Networks) -

استادیاری در دانشگاه کلمبیا

۱۳۲۹ (۱۹۵۰ م): چاپ مقاله‌ای مشترک با پروفسور راگازینی (استاد راهنمای رساله دکترا) با عنوان "تعمیمی بر نظریه پیش‌بینی وینر" در مجله فیزیک کاربردی (Journal of Applied Physics)

۱۳۳۱ (۱۹۵۲ م): پیشبرد روش موسوم به Z-transform در تحلیل و پردازش سیگنال‌های دیجیتال (با همکاری پروفسور راگازینی)

۱۳۲۹ (۱۹۵۰ م) تا ۱۳۳۷ (ه ش) (۱۹۵۸ م): چاپ چندین مقاله در موضوع‌هایی مانند نظریه سیستم‌ها، نظریه مخابرات، و نظریه کنترل

۱۳۳۷ (۱۹۵۸ م): فارغ‌التحصیلی دو دانشجوی دکترای پروفسور زاده (موضوع‌ها: مباحثی در نظریه ماشین‌ها و نظریه مخابرات مبتنی بر منطق چندارزشی)

۱۳۳۸ (۱۹۵۹ م): انتقال به دانشگاه برکلی

۱۳۳۹ (۱۹۶۰ م): ترجمه کتاب زیر از زبان روسی به انگلیسی (با همکاری J.B. Thomas)

Introduction to the Statistical Dynamics of Automatic Control Systems

(By: V.V. Solodovnikov)

۱۳۴۲ (۱۹۶۳ م): چاپ کتاب "نظریه سیستم‌های خطی" (Linear System Theory) (با همکاری C.A. Desoer)

۱۳۴۲ (۱۹۶۳ م): ارتقا به مرتبه استادی

۱۳۴۲ تا ۱۳۴۷ (۱۹۶۳ تا ۱۹۶۸ م): رییس گروه مهندسی برق دانشگاه کالیفرنیا (برکلی)

۱۳۴۳ (۱۹۶۴ م): انتشار یک گزارش علمی در دانشگاه کالیفرنیا (برکلی) با عنوان "مجموعه‌های فازی"

۱۳۴۴ (۱۹۶۵ م): چاپ مقاله بنیادین "مجموعه‌های فازی" (Fuzzy Sets)

۱۳۴۷ (۱۹۶۸ م): چاپ مقاله تاثیرگذار "اندازه احتمال پیشامدهای فازی"

(Probability measures of fuzzy events)

۱۳۴۸ (۱۹۶۹ م): ویراستاری مجموعه مقالات با عنوان "نظریه سیستم‌ها" (System Theory) (با همکاری E. Polak)

۱۳۵۰ (۱۹۷۱ م): سفر به ایران و شرکت در دومین کنفرانس ریاضی ایران (دانشگاه صنعتی شریف) به‌عنوان سخنران

مدعو

۱۳۵۰ (۱۹۷۱ م): چاپ مقالهٔ تاثیرگذار "روابط شباهت و ترتیب‌های فازی" (Similarity relations and fuzzy orderings)

۱۳۵۱ (۱۹۷۲ م): فارغ‌التحصیلی نخستین دانشجوی دکترای ایرانی با راهنمایی پروفسور زاده (مرحوم پروفسور ولی... طحانی)

۱۳۵۴ (۱۹۷۵ م): چاپ متن تاثیرگذار "مفهوم متغیر زبانی (/ کلامی) و کاربردهای آن در استدلال تقریبی" در قالب سه مقاله

(The concept of a linguistic variable and its application to approximate reasoning)

*** ۱۳۵۷ (۱۹۷۸ م): آغاز چاپ مجلهٔ Fuzzy Sets and Systems

۱۳۵۷ (۱۹۷۸ م): معرفی نظریهٔ امکان با چاپ مقالهٔ بنیادین "مجموعه‌های فازی به‌عنوان پایه‌ای برای نظریهٔ امکان"

(Fuzzy sets as a basis for a theory of possibility)

۱۳۵۴ تا ۱۳۶۹ (۱۹۷۵ تا ۱۹۹۰ م): معرفی منطق فازی و برخی مباحث مرتبط، با چاپ چندین مقالهٔ بنیادین و/یا تاثیرگذار با عناوین و/یا موضوع‌هایی مانند "منطق فازی"، "نظریهٔ استدلال تقریبی"، منطق وضعی فازی (Fuzzy Dispositional Logic)، "استدلال قیاسی فازی (Fuzzy Syllogistic Reasoning)"، "بازنمایی دانش (/ معرفت) در منطق فازی".

*** ۱۳۶۴ (۱۹۸۵ م): نخستین کنگرهٔ (دو سالانه) جهانی انجمن بین‌المللی سیستم‌های فازی IFSA (اسپانیا)

۱۳۶۸ (۱۹۸۹ م): کسب جایزهٔ هوندا (ژاپن)

*** ۱۳۶۹ (۱۹۹۰ م): معرفی واژه "فازی" در ژاپن به‌عنوان واژهٔ سال

۱۳۷۰ (۱۹۹۱ م): بازنشستگی اداری

۱۳۷۱ (۱۹۹۲ م): کسب مدال همینگ IEEE

*** ۱۳۷۲ (۱۹۹۳ م): آغاز چاپ مجلهٔ IEEE Trans. On Fuzzy Systems

۱۳۷۴ (۱۹۹۵ م): کسب مدال افتخار IEEE

۱۳۷۵ (۱۹۹۶ م): کسب جایزهٔ اوکاو (ژاپن)

۱۳۷۶ (۱۹۹۷ م): معرفی نظریه و روش‌های محاسبات گرانولار (/ توده‌ای) فازی با چاپ مقالهٔ تاثیرگذار

(Toward a theory of fuzzy information granulation
and its centrality in human reasoning and fuzzy logic)

۱۳۷۷ (۱۹۹۸ م): فارغ التحصیلی ۴۶ آمین دانشجوی دکتری پروفیسور زاده

۱۳۸۱ (۲۰۰۲ م): معرفی ایده "محاسبه با واژه‌ها به جای محاسبه مبتنی بر اعداد" با چاپ مقاله تاثیرگذار

(From computing with numbers to computing with words
— From manipulation of measurements to manipulation of perceptions)

۱۳۸۱ (۲۰۰۲ م): چاپ مقاله تاثیرگذار در معرفی "نظریه استدلال احتمالاتی ادراک - محور"

(Toward a perception-based theory of probabilistic reasoning
with imprecise probabilities)

*** ۱۳۸۳ (۲۰۰۴ م): آغاز چاپ مجله Iranian Journal of Fuzzy Systems

۱۳۸۴ (۲۰۰۵ م): چاپ مقاله تاثیرگذار در معرفی یک نظریه جامع در باره عدم اطمینان (/ نایقینی)

(Toward a generalized theory of uncertainty – An outline)

*** ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ م): تاسیس انجمن سیستم‌های فازی ایران

۱۳۸۸ (۲۰۰۹ م): کسب جایزه بنیامین فرانکلین (امریکا)

۱۳۹۱ (۲۰۱۲ م): کسب جایزه بنیاد پیشبرد مرزهای دانش (BBVA) (اروپا)

۱۳۹۱ (۲۰۱۲ م): چاپ کتاب Computing with Words: Principle Concepts and Ideas

اسفند ۱۳۹۴ (مارس ۲۰۱۶ م): اعطای دکتری افتخاری دانشگاه تهران به پروفیسور زاده

تذکر: موارد ستاره‌دار، برخی موارد تکمیلی مرتبط با سال شمار زندگی و آثار پروفیسور زاده است.

تحقیق و تدوین: سید محمود طاهری (دانشکده فنی - دانشگاه تهران)

sm_taheri@ut.ac.ir